

Winning suppletiezand Noord- zee 2007

Toetsingsadvies over het milieueffectrapport

20 februari 2007 / rapportnummer 1741-113

commissie voor de milieueffectrapportage

Staatssecretaris van Verkeer en Waterstaat
t.a.v. Directie Noordzee
Postbus 5807
2280 HV RIJSWIJK (ZH)

uw kenmerk
AMU2795

uw brief
5 december 2006

ons kenmerk
1741-114/Dr/aa

onderwerp
Toetsingsadvies over het MER Winning
suppletie zand Noordzee 2007

doorkiesnummer
(030) 234 76 06

Utrecht,
20 februari 2007

Geachte staatssecretaris,

Met bovengenoemde brief stelde u (als coördinerend bevoegd gezag) de Commissie voor de milieueffectrapportage (m.e.r.) in de gelegenheid een toetsingsadvies uit te brengen over een milieueffectrapport (MER) ten behoeve van de besluitvorming over Winning suppletie zand Noordzee 2007.

Overeenkomstig artikel 7.26 van de Wet milieubeheer (Wm) bied ik u hierbij het advies van de Commissie aan.

De Commissie hoopt met haar advies een constructieve bijdrage te leveren aan de besluitvorming. Zij zal graag vernemen hoe u gebruik maakt van haar aanbevelingen. Dit houdt in dat de Commissie graag het (ontwerp)besluit en de evaluatiedocumenten krijgt toegestuurd.

Hoogachtend,

drs. J.G.M. van Rhijn
Voorzitter van de werkgroep m.e.r.
Winning suppletie zand Noordzee 2007

Postadres Postbus 2345
3500 GH UTRECHT
Bezoekadres Arthur van Schendelstraat 800
Utrecht

telefoon (030) 234 76 66
telefax (030) 233 12 95
e-mail mer@eia.nl
website www.commissiemer.nl

Toetsingsadvies over het milieueffectrapport Winning suppletiezand Noordzee 2007

Advies op grond van artikel 7.26 van de Wet milieubeheer over het milieueffectrapport over Winning suppletiezand Noordzee 2007,

uitgebracht aan de Staatssecretaris van Verkeer en Waterstaat door de Commissie voor de milieueffectrapportage; namens deze

de werkgroep m.e.r.

Winning suppletiezand Noordzee 2007,

de secretaris

dr. G.P.J. Draaijers

de voorzitter

drs. J.G.M. van Rhijn

Utrecht, 20 februari 2007

INHOUDSOPGAVE

1. INLEIDING.....	1
2. OORDEEL OVER HET MER.....	2
2.1 Algemeen	2
2.2 Toelichting op het oordeel.....	2
3. OVERIGE OPMERKINGEN OVER HET MER MET AANBEVELINGEN ...	3
3.1 Toetsing aan natuurbeschermingsbeleid en monitoring- en evaluatieprogramma	3
3.1.1 Toetsing aan natuurbeschermingsbeleid.....	3
3.1.2 Monitoring- en evaluatieprogramma.....	4
3.2 Winning in diepe putten	5
3.3 Stroke winning.....	5
3.4 Cultuurhistorie / archeologie	5

BIJLAGEN

1. Brief van het bevoegd gezag d.d. 5 december 2006 waarin de Commissie in de gelegenheid wordt gesteld om advies uit te brengen
2. Kennisgeving in de Volkskrant d.d. 7 december 2006
3. Projectgegevens
4. Lijst van inspraakreacties en adviezen

1. INLEIDING

De Hoofdingenieur-directeur (HID) van de Regionale Dienst Noord-Holland van Rijkswaterstaat heeft een coördinerende rol inzake kustzaken. De HID heeft het voornemen om in 2007 16,5 miljoen m³ zand te winnen uit de Noordzee om te gebruiken bij het reguliere kustonderhoud en bij het verbeteren van enkele Zwakke Schakels in de kustverdediging.

Voor de zandwinnings op de Noordzee zijn ontgrondingsvergunningen nodig van de Staatssecretaris van Verkeer en Waterstaat. Hiervoor wordt de milieueffectrapportage (m.e.r.)-procedure doorlopen¹. Er is gekozen voor een getrapte aanpak, waarbij als eerste voor de suppletiezandwinnings in 2007 een m.e.r.-procedure is opgestart. De m.e.r.-procedure voor suppletiezandwinnings in 2008 t/m 2012 volgt hierop.

Bij brief van 5 december 2006² heeft de Minister van Verkeer en Waterstaat de Commissie voor de milieueffectrapportage (m.e.r.) in de gelegenheid gesteld om advies uit te brengen over het opgestelde MER. Het MER is op 8 december 2006 ter inzage gelegd³.

Het advies is opgesteld door een werkgroep van de Commissie voor de m.e.r.⁴ De werkgroep treedt op namens de Commissie voor de m.e.r. en wordt verder in dit advies 'de Commissie' genoemd. De Commissie heeft kennis genomen van de inspraakreacties en adviezen⁵, die zij van het bevoegd gezag heeft ontvangen en deze gebruikt in haar advisering. Op grond van artikel 7.26, lid 1 van de Wm toetst de Commissie:

- aan de richtlijnen van het MER, zoals vastgesteld in juli 2006;
- op eventuele onjuistheden;
- aan de wettelijke regels voor de inhoud van een MER⁶.

Tijdens de toetsing inventariseert de Commissie eerst of er tekortkomingen zijn in het voldoen aan de wettelijke vereisten en de richtlijnen en gaat zij na welke onderdelen van het MER in aanmerking komen voor een positieve vermelding. Vervolgens beoordeelt de Commissie de ernst van de tekortkomingen. Daarbij staat de vraag centraal of de benodigde informatie aanwezig is om het milieubelang een volwaardige plaats te geven bij het besluit over de zandwinning. Is dat naar haar mening niet het geval dan betreft het een *essentiële tekortkoming*. De Commissie zal dan adviseren tot een aanvulling. Overige tekortkomingen worden in het toetsingsadvies opgenomen, voor zover ze kunnen worden verwerkt tot duidelijke aanbevelingen voor het bevoegde gezag. Deze werkwijze impliceert dat de Commissie zich in het advies tot hoofdzaken beperkt en niet ingaat op onjuistheden of onvolkomenheden van ondergeschikt belang.

---

¹ In mei 2005 zijn 2 ontgrondingsvergunningen voor zandwinning door de Raad van State vernietigd omdat een locatiespecifiek MER ontbrak. Hoewel deze twee vergunningen niet betrekking hadden op de winning van zand voor kustsuppleties, is uit de vernietiging van deze vergunningen wél de conclusie getrokken dat ook voor de ontgronding van zand voor suppleties de vergunningaanvragen moeten zijn voorzien van een locatiespecifiek MER. Een voorwaarde is dat de ontgronding de daartoe gestelde drempel in het Besluit m.e.r. moeten overschrijden. Per 29 september 2006 is deze drempel verhoogd van 100 naar 500 hectare.

² Zie bijlage 1.

³ Zie bijlage 2.

⁴ Zie bijlage 3 voor de samenstelling van de werkgroep en andere projectgegevens.

⁵ Zie bijlage 4 voor een lijst hiervan.

⁶ Wm, artikel 7.10

De Commissie heeft tijdens de toetsing om extra informatie gevraagd over de wijze van effectbeoordeling en de selectie van wingebieden, en over de gevolgen van de zandwinning voor banken en zandgolven voor de Zeeuwse kust. Zij heeft deze extra informatie betrokken bij haar oordeelsvorming. De Commissie beveelt aan om deze extra informatie zo spoedig mogelijk openbaar te maken, doch uiterlijk bij de standpuntbepaling over de vergunningverlening.

2. OORDEEL OVER HET MER

2.1 Algemeen

De Commissie is van oordeel dat **de essentiële informatie in het MER aanwezig** is om het milieubelang een volwaardige plaats te kunnen geven in de besluitvorming.

2.2 Toelichting op het oordeel

De selectie van de wingebieden is grotendeels gebaseerd op een 'quick scan' van de verschillen in milieueffecten op basis van deskundigenoordelen. De beoordelingen van de milieueffecten in het hoofdrapport leken aanvankelijk niet altijd consistent met die in het achtergrondrapport. Ook leek de informatie in de tabellen niet altijd overeen te komen met die in de tekst. Hierdoor was moeilijk navolgbaar hoe de selectie van de winlocaties tot stand is gekomen, en was onduidelijk of de effectbeoordelingen en getrokken conclusies juist zijn.

De Commissie heeft daarom de initiatiefnemer gevraagd een nadere toelichting te geven op de methodiek van effectbeoordeling en de selectie van de wingebieden. Specifieke aandacht is daarbij gevraagd voor de beoordeling van de morfologische en ecologische effecten voor de Zeeuwse Banken. Deze Banken zijn uit ecologisch oogpunt van bijzondere betekenis⁷. Volgens tabel 3-4 van het achtergrondrapport zijn de zandgolven 2-4 meter hoog. Een winning van 2 meter diepte kan dan, naar de mening van de Commissie, als een betekenisvolle ingreep beschouwd worden. In het MER was hier ten onrechte geen aandacht aan gegeven.

In de nadere toelichting is voldoende inzichtelijk geworden hoe de beoordeling van de milieueffecten en de selectie van wingebieden tot stand is gekomen. Aangegeven is dat uit een recente inventarisatie is gebleken dat de ecologi-

---

⁷ Zie hiervoor bijvoorbeeld:

- Degraer S., Wittoeck J., Appeltans W., Cooreman K., Deprez T., Hillewaert H., Hostens K., Mees J., Van den Berghe W. & Vincx M. 2006. De Macrobenthos Atlas van het Belgisch deel van de Noordzee. Federaal Wetenschapsbeleid D/2005/1191/5. 164p.
- Lindeboom H., Geurts van Kessel J. & Berkenbosch L., 2005. Gebieden met bijzondere ecologische waarden op het Nederlands Continentaal Plat. Rapport RIKZ/2005.008, Alterra Rapport nr. 1109, 104p.
- Maes F., Cliquet A., Seys J., Meire P. & Offringa H., 2000. Limited Atlas of the Belgian part of the North Sea. Federal Office for Scientific, Technical, and Cultural Affairs, Brussel, 31p.
- Offringa H., Seys J., Van den Bosche W & Meire P. 1996. Sea birds on the Channel doormat. Le Gerfaut 86: 3-71.

sche waarde van de troggen van de betreffende Zeeuwse Banken niet groter is dan die van de omringende vlakke zeebodem.

De Commissie is van mening dat de uitgevoerde milieubeoordeling in sommige geselecteerde wingebieden nog onvoldoende garantie geeft dat zich ter plaatse geen schelpdierbanken bevinden. Dit is met name onzeker ter hoogte van de Zeeuwse Banken, maar ook bij 'ingewikkelde' kustlijnen zoals rond de Razende Bol bij Den Helder/Texel. De ligging van schelpdierbanken kan daarnaast van jaar tot jaar sterk verschillen⁸.

- De Commissie adviseert daarom voorafgaand aan de eigenlijke zandwinning de kwalitatieve inschattingen van de milieubeoordeling te valideren aan de hand van lokaal onderzoek. Vanuit milieuoogpunt wordt met name aandacht gevraagd voor het voorkomen van schelpdierbanken en gebieden met hoge slibgehalten in de bodem. Geef aan op welke wijze gezorgd wordt dat schelpdierbanken en gebieden met hoge slibgehalten worden gemeden bij de zandwinning.

3. OVERIGE OPMERKINGEN OVER HET MER MET AANBEVELINGEN

In dit hoofdstuk geeft de Commissie adviezen die naar haar mening van belang zijn voor de kwaliteit van de besluitvorming, maar geen betrekking hebben op essentiële tekortkomingen.

3.1 Toetsing aan natuurbeschermingsbeleid en monitoring- en evaluatieprogramma

3.1.1 Toetsing aan natuurbeschermingsbeleid

Bij de toetsing aan de Natuurbeschermingswet (Nbw) moet worden nagegaan of de zandwinning, al dan niet in cumulatie met andere projecten, via externe werking schade kan toebrengen aan de (concept) instandhoudingsdoelstellingen van de Natura-2000 gebieden langs de kust. De Habitattoets kent maximaal 3 fasen:

- 1) De *Oriëntatiefase*. In de oriëntatiefase wordt bepaald of er sprake kan zijn van nadelige gevolgen voor de natuurlijke kenmerken van Natura 2000-gebieden. Als daar uitkomt dat er zeker geen negatieve gevolgen zullen zijn, dan is geen vergunning op grond van de Nbw nodig. Als daar uitkomt dat er wel gevolgen zijn, maar dat die met zekerheid niet significant zullen zijn, dan volgt de Verslechterings- en Verstoringstoets.
- 2) De *Passende Beoordeling*. Indien in de oriëntatiefase significante gevolgen niet met zekerheid kunnen worden uitgesloten, dan moet een passende beoordeling op grond van de Nbw hierover uitsluitel geven. Indien die zekerheid niet kan worden verschaft, dus ook bij twijfel over significante gevolgen, zal overgegaan moeten worden naar de derde fase van de Habitattoets. Indien met zekerheid gesteld kan worden dat er geen significante gevolgen zullen optreden, zal de Verslechterings- en Verstoringstoets moeten worden uitgevoerd.

---

⁸ Hier wordt ook op gewezen door dhr. Van Dalen (inspraakreactie nr. 6, bijlage 4).

- 3) De *ADC-fase*. Hierin moeten opeenvolgend drie vragen worden beantwoord:
- zijn er Alternatieven die geen schade toebrengen aan het Natura 2000-gebied?
  - zijn er Dwingende redenen van groot openbaar belang en
  - indien er geen alternatieven zijn, maar wel dwingende redenen van groot openbaar belang, dient Compensatie van natuur gerealiseerd te worden

Effecten onderwatergeluid

In het MER wordt gesteld dat significante gevolgen van onderwatergeluid voor zeezoogdieren kunnen worden uitgesloten. Door de tijdelijkheid en de beperkte waarneembaarheid van het onderwatergeluid, in combinatie met het ontbreken van bijzondere gebieden binnen de zoekgebieden, worden er volgens het MER geen effecten verwacht. Hoewel mogelijk juist, acht de Commissie bovenstaande conclusie in het MER onvoldoende onderbouwd. De populatie *gewone zeehonden* van de Voordelta kan niet floreren zonder uitwisseling met de Waddenzee. Met de zandwinning zal op diverse locaties langs de trekroute onderwatergeluid geproduceerd gaan worden. De gevolgen hiervan, ook in cumulatie met andere activiteiten op de Noordzee, zijn onvoldoende bekend. Voor *bruinvissen* geldt dat deze dieren in toenemende mate voorkomen in de Zuidelijke Bocht van de Noordzee. Ook over de effecten van onderwatergeluid op bruinvissen is nog weinig bekend.

De Commissie concludeert bovendien dat over de (cumulatieve) effecten van onderwatergeluid op zeezoogdieren nog belangrijke leemten in kennis bestaan. Significante effecten zijn vooralsnog niet met zekerheid uit te sluiten. Ervaringen uit monitoringonderzoek zullen op termijn meer duidelijkheid kunnen verschaffen.

- De Commissie adviseert:
  - aan te geven welke preventieve maatregelen genomen kunnen worden om effecten van (onderwater-)geluid voor zeezoogdieren te mitigeren. Geef bijvoorbeeld aan:
    - of zandwinning vermeden kan worden in het voor zeehonden meest kwetsbare seizoen (periode van zogen);
    - of via scheepsrouting de rust-, werp- en foerageergebieden van zeehonden kunnen worden ontzien;
    - of schepen met een lagere geluidproductie gebruikt kunnen worden;
  - om in het monitoring- en evaluatieprogramma aandacht te besteden aan de (cumulatieve) effecten van onderwatergeluid op zeezoogdieren en de resultaten ervan te gebruiken bij de vormgeving van latere zandwinnings;
  - aan te geven welk belang gehecht moet worden aan de aanwezige kennisleemtes bij en onzekerheden in de (cumulatieve) effectbepalingen van onderwatergeluid op zeezoogdieren, bijvoorbeeld ten aanzien van het doorlopen van de verschillende fases van de Habitattoets ten behoeve van de toetsing aan de Natuurbeschermingswet.

3.1.2 Monitoring- en evaluatieprogramma

In het MER wordt een aanzet gegeven voor het monitoring- en evaluatieprogramma. Het programma richt zich op de vaststelling van de verschillende

fracties in de slibpluim en op de effecten van verminderd doorzicht op het foerageergedrag van vogels⁹.

- De Commissie adviseert in het monitoring- en evaluatieprogramma aanvullend aandacht te besteden aan:
    - de (cumulatieve) effecten van onderwatergeluid op zeezoogdieren;
    - de ecologische effecten op schelpdierbanken, zeezoogdieren en vogels;
    - de opvulsnelheid van de winsleuven en de (snelheid van) rekolonisatie door bodemdieren.
- De monitoring dient zowel plaats te vinden in de T₀-situatie, als tijdens en na de zandwinning. Geadviseerd wordt om deze monitoring te beschouwen als de start van een leeronderzoek voor latere zandwinningen.

3.2 Wining in diepe putten

In de richtlijnen is gevraagd ten behoeve van de ontwikkeling van het meest milieuvriendelijke alternatief de mogelijkheid van winning in diepe putten te onderzoeken. Bij winning in diepe putten wordt minder zeeoppervlak aangetaast, waardoor minder bentische organismen worden vernietigd die met name in de bovenste 30 cm van de bodem leven. Een mogelijk nadeel van diepere winning kan de trager verlopende rekoloniatie zijn. In het MER zijn de mogelijkheden voor diepere winningen niet aangegeven¹⁰.

- De Commissie adviseert nader onderzoek te doen naar mogelijkheden voor winning in diepere putten. Gebruik daartoe in ieder geval de resultaten van een recente studie van het RIKZ (2005) over diepe winningen¹¹. Gebruik de resultaten van dit onderzoek bij de vormgeving van latere zandwinningen.

3.3 Strokenwinning

In de richtlijnen is aandacht gevraagd voor de mogelijkheid van strokenwinning omdat strokenwinning mogelijk milieuvriendelijker is vanwege een snellere rekolonisatie in de kuilen. In het MER wordt er terecht op gewezen dat over de effecten van strokenwinning nog weinig bekend is.

- De Commissie adviseert onderzoek te doen naar de voor- en nadelen die verbonden zijn aan strokenwinning¹². Gebruik de resultaten van dit onderzoek bij de vormgeving van latere zandwinningen.

3.4 Cultuurhistorie / archeologie

De Commissie constateert met de Rijksdienst voor Archeologie, Cultuurlandschap en Monumenten¹³ dat in het MER geen rekening is gehouden met de realisatie van archeologisch vooronderzoek dat tot doel heeft de bedreiging

---

⁹ De Commissie adviseert hierbij speciale aandacht te besteden aan de wingebieden nabij Natura 2000-gebieden en de broedvogels van aangrenzende beschermde natuurgebieden zoals sterns, meeuwen en aalscholvers, die alle hun voedsel betrekken uit aangrenzende Natura 2000-gebieden.

¹⁰ In de inspraakreactie van Stichting de Noordzee wordt hier ook op gewezen (inspraakreactie nr. 2, bijlage 4).

¹¹ RIKZ (2005), Effects of a deep sand extraction pit. Final report of the PUTMOR measurements at the Lowered Dump Site. RIKZ/2005.001.

¹² In de inspraakreactie van Stichting de Noordzee wordt hier ook op gewezen (inspraakreactie nr. 2, bijlage 4).

¹³ Zie de inspraakreactie van het RACM (inspraakreactie nr. 4, bijlage 4).

van het onder water gelegen culturele erfgoed voor de verschillende winlocaties in kaart te brengen.

- De Commissie adviseert bovengenoemde inventarisatie in de beoogde wingebieden uit te voeren en aan de hand van de resultaten de eventuele archeologische aandachtsgebieden en/of de aanwezigheid van objecten met archeologische waarden (incl. scheepswrakken) aan te geven. Geef bij een vastgestelde archeologische waarde aan welke mitigerende maatregelen worden genomen.

BIJLAGEN

bij het toetsingsadvies over het milieueffectrapport
Winning suppletiezand Noordzee 2007

(bijlagen 1 t/m 4)

BIJLAGE 1

Brief van het bevoegd gezag d.d. 5 december 2006 waarin de Commissie in de gelegenheid wordt gesteld om advies uit te brengen

Ministerie van Verkeer en Waterstaat

Rijkswaterstaat

Commissie voor de m.e.r.
t.a.v. mevrouw P.E.M. van Hulst
Postbus 2345
3500 GH UTRECHT

	Commissie voor de milieueffectrapportage
ingekomen:	6 DEC. 2006
nummer	
doosnr	1741 - 517/m 54
kopie naar:	Dr aa

Contactpersoon
F. de Roo
Datum
- 05 DEC 2006
Oms kenmerk
AMU/2795
Onderwerp
MER, aanvragen en ontwerpbesluiten
winning suppletiezand Noordzee 2007.

Doorkiesnummer
070 3366735
Bijlage(n)
div
Uw kenmerk
-

Geachte mevrouw van Hulst,

Hierbij zend ik u de op 24 oktober 2006 ontvangen milieueffectrapportage "Winning suppletiezand Noordzee 2007" met bijbehorende vergunningaanvragen en ontwerpbesluiten voor zandwinning in de Noordzee ten behoeve van de suppleties bij Ameland, Texel/Noord-Holland noord en Schouwen-Duiveland. Ik heb reeds eerder ondershands op 24 oktober j.l. acht exemplaren van MER Hoofdrapport en Achtergrondrapport aan u toegezonden.

De documenten liggen ter inzage van 8 december 2006 tot en met 18 januari 2007. Het inspraakpunt van Verkeer en Waterstaat zal de inspraakreacties verzamelen en deze kort na 18 januari 2007 aan u toesturen.

Daarnaast informeer ik u dat sinds 1 oktober 2005 de Vogel- en Habitatrichtlijn niet meer van toepassing is op deze vergunning. Wel kunnen er vergunningen en ontheffingen volgens de Natuurbeschermingswet respectievelijk de Flora en Faunawet aan de orde zijn. Met het oog op de vereisten van deze wetten is de aanvrager, blijkens mededelingen zijnerzijds, in vooroverleg met de Dienst Landelijk Gebied, regio West van Ministerie van LNV.

RWS Noordzee
Postadres Postbus 5807, 2280 HV Rijswijk (ZH)
Bezoekadres Lange Kleiweg 34

Telefoon 070 336 66 00
Fax 070 390 06 91
Internet www.noordzee.org

Bereikbaar met tram 17 vanaf Den Haag HS en Den Haag CS, 5 minuten loopafstand vanaf station Rijswijk.

AMU 2795

Ik verzoek u om advies zoals omschreven in artikel 7.26 van de Wet Milieubeheer.

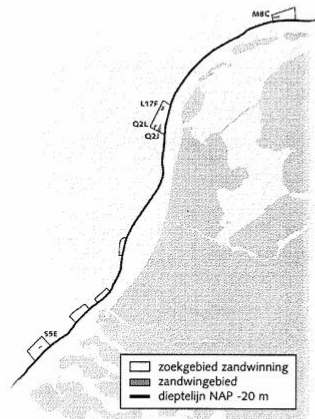
Hoogachtend,
DE MINISTER VAN VERKEER EN WATERSTAAT,
namens deze,
DE HOOFDINGENIEUR-DIRECTEUR RIJKSWATERSTAAT NOORDZEE,
namens deze,
het hoofd van de afdeling Beleidsuitvoering Waterbeheer,

mevrouw ir. E.M. van Grol

BIJLAGE 2

Kennisgeving van het milieueffectrapport in de Volkskrant d.d. 7 december 2006

Inspraak op MER Winning Suppletiezand Noordzee 2007, vergunningaanvragen en ontwerpbeslissingen voor de ontgrondingen t.b.v. de suppleties Ameland, Texel/ Noord-Holland en Schouwen Duiveland

Van 8 december 2006 tot en met 18 januari 2007 ligt het Milieueffectrapport Winning suppletiezand Noordzee 2007 (MER), de vergunningaanvragen en de ontwerpbesluiten voor de te verlenen ontgrondingvergunningen (hierna: het MER, de aanvragen en de ontwerpbeslissingen) ter inzage. Het MER doorloopt een inspraakprocedure overeenkomstig de Wet milieubeheer, de Ontgrondingenwet en de Algemene wet bestuursrecht. Op grond daarvan kunt u in deze periode uw mening over de inhoud van het MER kenbaar maken.

Achtergrond

Jaarlijks wordt langs de kust van de Noordzee zand toegevoegd. Daarmee worden de bestaande kustlijn en het bestaande kustfundament behouden als onderdeel van de bescherming tegen de zee. Dit zand wordt gewonnen in de Noordzee.

Daarvoor is een ontgrondingvergunning nodig van de Inspectie Verkeer en Waterstaat namens de staatssecretaris van Verkeer en Waterstaat. Deze vergunning moet worden voorzien van een locatiespecifiek milieueffectrapport (MER), omdat de beoogde winningen zullen plaatsvinden in gebieden binnen de 12-mijlszone. Daarnaast gaat het om een winninglocatie van meer dan 100 hectare of een aantal winninglocaties die tezamen 100 hectare of meer omvatten en die in elkaars nabijheid liggen, waarvan in het Besluit m.e.r. bepaald is dat deze activiteiten m.e.r.-plichtig zijn. Bij wijziging van het Besluit milieueffectrapportage is deze drempel per 29 september 2006 gewijzigd in 500 ha.

Het MER, de aanvragen en de ontwerpbeslissingen

In het MER staan een aantal alternatieven en hun (milieu)effecten beschreven. De voor- en nadelen van de onderzochte alternatieven komen uitgebreid aan bod. Dit MER biedt aanzet voor de vergunningaanvragen en de ontwerpbeslissingen voor de winning suppletiezand in de Noordzee in 2007. Deze worden tegelijk met het MER ter inzage gelegd.

Waar kunt u de documenten inzien?

Het MER, de aanvragen en de ontwerpbeslissingen kunt u van 8 december 2006 tot en met 18 januari 2007 tijdens de reguliere openingstijden inzien op de volgende locaties:

- de bibliotheken van de volgende diensten van Rijkswaterstaat: Noord-Holland in Haarlem (Toekanweg 7), Zuid-Holland in Rotterdam (Boompjes 200), Noord-Nederland in Leeuwarden (Zuidersingel 3), Zeeland in Middelburg (Poelendaesingel 18) en Noordzee in Rijswijk (Lange Kleiweg 34);
- de receptie van de Inspectie Verkeer en Waterstaat in Lelystad (Noorderwagenveld 6);
- de hoofvestigingen van de openbare bibliotheken in Haarlem, Rotterdam, Leeuwarden, Groningen en Middelburg;
- de bibliotheek van het ministerie van Verkeer en Waterstaat in Den Haag.

Houdt u rekening met aangepaste openingstijden tussen Kerst en Nieuwjaar.

U kunt de inspraakdocumenten ook downloaden via www.inspraakvenw.nl.

Hoe kunt u inspreken?

U kunt gedurende de gehele inspraaktermijn schriftelijk of mondeling reageren op het MER, de aanvragen en de ontwerpbeslissingen.

Uw schriftelijke reactie kunt u van 8 december 2006 tot en met 18 januari 2007 sturen naar:

Inspraakpunt Verkeer en Waterstaat
Winning suppletiezand Noordzee 2007
Postbus 30316
2500 GH Den Haag

Uw inspraakreactie kunt u ook online met een reactieformulier versturen: www.inspraakvenw.nl.

Nadere informatie

Voor het verkrijgen van een exemplaar van het MER, de aanvragen en de ontwerpbeslissingen en/of het verkrijgen van nadere informatie over de inhoud ervan, kunt u contact opnemen met Rijkswaterstaat Noordzee, de heer F. de Roo, tel. 070 336 67 35 of de heer C. Dijkshoorn, tel. 070 336 66 42. Ook kunt u een exemplaar van het MER downloaden via www.inspraakvenw.nl.

Voor inlichtingen over de inspraakprocedure kunt u contact opnemen met het Inspraakpunt Verkeer en Waterstaat, tel. 070 351 96 00.

Inspectie Verkeer en Waterstaat

Inspraakpunt
Verkeer en Waterstaat

BIJLAGE 3

Projectgegevens

Initiatiefnemer: Regionale Dienst Noord-Holland van Rijkswaterstaat

Bevoegd gezag: Staatssecretaris van Verkeer en Waterstaat

Besluit: over ontgrondingenvergunning

Categorie Gewijzigd Besluit m.e.r. 1994: C 16.1

Activiteit: winning van suppletiezand in de periode 2007

Procedurele gegevens:

kennisgeving startnotitie: 27 april 2006

richtlijnenadvies uitgebracht: 13 juni 2006

richtlijnen vastgesteld: 17 juli 2006

kennisgeving MER: 7 december 2006

toetsingsadvies uitgebracht: 20 februari 2007

Bijzonderheden:

De Commissie is van oordeel dat de essentiële informatie in het MER aanwezig is om het milieubelang een volwaardige plaats te kunnen geven in de besluitvorming over de ontgrondingenvergunning. Zij adviseert :

- ten behoeve van de verdere besluitvorming aan te geven welke preventieve maatregelen genomen kunnen worden om effecten van (onderwater-)geluid voor zeezoogdieren te mitigeren.
- om in het monitoring- en evaluatieprogramma aandacht te besteden aan de (cumulatieve) effecten van onderwatergeluid op zeezoogdieren en de resultaten ervan te gebruiken bij de vormgeving van latere zandwinningen;
- aan te geven welk belang gehecht moet worden aan de aanwezige kennisleemtes bij en onzekerheden in de (cumulatieve) effectbepalingen van onderwatergeluid op zeezoogdieren, bijvoorbeeld ten aanzien van het doorlopen van de verschillende fases van de Habitattoets ten behoeve van de toetsing aan de Natuurbeschermingswet.

Samenstelling van de werkgroep:

ir. J.H.J. van der Gun (alléén toetsing)

drs. M. Leopold

drs. R.W. van Oostrum (alléén richtlijnen)

drs. J.G.M. van Rhijn (voorzitter)

prof.dr.ir. M.J.F. Stive (alléén richtlijnen)

prof. dr. J.H.J. Terwindt (alléén toetsing)

Secretaris van de werkgroep:

ir. F.D. Dotinga (richtlijnen)

dr. G.P.J. Draaijers (toetsing)

BIJLAGE 4

Lijst van inspraakreacties en adviezen

nr.	datum	persoon of instantie	plaats	datum van ontvangst Cie. m.e.r.
1.	20061211	Zeehaven IJmuiden NV	IJmuiden	20070123
2.	20070118	Milieuorganisatie De Noordzee Utrecht	Utrecht	20070123
3.	20070117	Waddenvereniging, Harlingen	Harlingen	20070123
4.	20070118	Rijksdienst voor archeologie, cultuurlandschap en monumenten	Amersfoort	20070123
5.	20070118	Productschap Vis	Rijswijk	20070123
6.	20070118	J.A. van Dalssen	Den Helder	20070123

**Toetsingsadvies over het milieueffectrapport
Winning suppletiezand Noordzee 2007**

De Hoofdingenieur-directeur (HID) van de Regionale Dienst Noord-Holland van Rijkswaterstaat heeft een coördinerende rol inzake kustzaken. De HID heeft het voornemen om in 2007 16,5 miljoen m³ zand te winnen uit de Noordzee om te gebruiken bij het reguliere kustonderhoud en bij het verbeteren van enkele Zwakke Schakels in de kustverdediging. Hiervoor is een ontgrondingsvergunning nodig van de Staatssecretaris van Verkeer en Waterstaat.

ISBN-10: 90-421-1968-3

ISBN-13: 978-90-421-1968-0